

FNS - functionele neurologische stoornissen

Wat is FNS?

Functionele neurologische stoornissen (FNS) is een aandoening waarbij mensen problemen ervaren met dingen zoals bewegen, praten, zien of horen. Deze problemen ontstaan doordat de communicatie tussen de hersenen en het lichaam verstoord raakt, maar gelukkig is er geen schade aan de hersenen of het zenuwstelsel zelf. FNS klachten kunnen het dagelijks leven wel behoorlijk verstoren en maken het moeilijk om normale activiteiten uit te voeren.

Wat zijn de klachten?

Mensen met FNS kunnen allerlei klachten ervaren. Soms hebben mensen maar één klacht, maar soms ook meerdere. Klachten die kunnen ontstaan zijn: verlammingen, loopstoornis, trillen, schokken, gevoelsstoornissen, spraakproblemen, slikproblemen, geheugenklachten, duizeligheid en wegrakingen. Dit laatste wordt tegenwoordig functionele (niet-epileptische) aanvallen genoemd.

Bovendien kunnen mensen met FNS ook te maken krijgen met vermoeidheid en pijn.

Ook kunnen stemmingsklachten, zoals somberheid of angst, voorkomen. Wanneer dit het geval is, is het vaak van belang voor de behandeling.

FNS klachten kunnen plotseling ontstaan en weer verdwijnen, maar kunnen ook aanwezig blijven. Vaak zijn de klachten de ene keer erger dan de andere.

Wat is de oorzaak?

Net als bij veel andere neurologische aandoeningen weten we nog niet precies waarom FNS ontstaat.

Verschillende factoren kunnen een rol spelen:

- Risicofactoren

Sommige situaties kunnen iemand gevoeliger maken voor het ontwikkelen van FNS. Dit kan bijvoorbeeld het hebben van een chronische (neurologische) aandoening zijn, veel stress ervaren, autisme of een verstandelijke beperking hebben. Regelmatig zijn er geen duidelijke risicofactoren aanwijsbaar. Bij functionele aanvallen is er echter vaak een relatie met stressvolle situaties.

- Triggers

Dit zijn gebeurtenissen die voorafgaan aan het ontstaan van klachten. Dit kan variëren van een operatie tot een val van een trap of een periode van ziek zijn. Het is belangrijk om te weten dat we vaak geen duidelijke trigger kunnen vinden.

- Onderhoudende factoren

Dit zijn factoren die ervoor zorgen dat de klachten niet verdwijnen. Langdurige pijn, angst om te bewegen en verkeerde omgang met de klachten kunnen ervoor zorgen dat de FNS klachten blijven aanhouden.

Hoe wordt de diagnose gesteld?

Om te weten of iemand FNS heeft, luistert een dokter naar het verhaal van de patiënt en doet een lichamelijk onderzoek. Het is belangrijk om goed te zoeken naar typische kenmerken van functionele neurologische stoornissen (FNS), ook wel "positieve symptomen" genoemd, omdat FNS soms lijkt op andere neurologische aandoeningen. Een voorbeeld van een positief symptoom bij iemand met FNS die last heeft van trillen, is dat de neuroloog soms het trillen tijdelijk kan laten stoppen door afleiding te bieden.

Welke behandeling is mogelijk?

Sommige mensen met FNS herstellen spontaan en hebben dan geen behandeling nodig. Maar voor herstel is het erg belangrijk dat de persoon goed begrijpt wat de diagnose inhoudt. Heeft u nog vragen nadat de diagnose is gesteld? Dan is het het beste om deze te bespreken met uw neuroloog.

Een duidelijke diagnose en goede uitleg kunnen vaak al helpen om de klachten te verminderen. Als dit niet voldoende helpt, kan verwijzing naar een therapeut met ervaring in het behandelen van FNS nuttig zijn. Er zijn verschillende behandelopties, zoals gerichte fysiotherapie voor loopstoornissen of verlammingen. Bij andere vormen van FNS, zoals functionele aanvallen en geheugenklachten, kan een gespecialiseerde psycholoog helpen. Het is belangrijk dat de therapeut ervaring heeft met FNS, omdat de behandeling vaak anders is dan bij andere neurologische aandoeningen.

Op de website van de stichting FNS kunt u via "FNS-net" per regio zien welke therapeuten behandeling voor FNS aanbieden.

Als deze behandelingen niet voldoende helpen, kan multidisciplinaire behandeling worden overwogen. Hierbij werken bijvoorbeeld fysiotherapeuten, revalidatieartsen en psychologen samen om de beste behandeling te bieden.

Waar vind je meer informatie?

- www.stichtingfns.nl
Hier kun je therapeuten vinden die weten hoe ze FNS moeten behandelen.
- www.functionelebewegingsstoornissen.nl
Deze website geeft veel informatie over FNS, vooral over problemen met bewegen.
- www.neurosymptoms.org
Hier vind je veel informatie over alle soorten FNS.